

Кооперація освітянських бібліотек в інформаційному забезпеченні національної науки й освіти

10 квітня 2012 р. фахівці Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського на базі Науково-педагогічної бібліотеки міста Миколаєва провели регіональний науково-практичний семінар щодо об'єднання зусиль у формуванні єдиного інформаційного ресурсу освітянських бібліотек.

Мета зібрання – поглиблення теоретичних, науково-методичних та організаційних засад системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики в Україні, яка складається з бібліографічного, реферативного та оглядово-аналітичного забезпечення інформаційних потреб користувачів бібліотек освітянської галузі.

У роботі семінару взяли участь 28 фахівців із наукових бібліотек Дніпропетровська, Херсона, Ялти, Кіровограда, Миколаєва. З вітальним словом до його учасників звернулася начальник управління освіти Миколаївського міськвиконкому **Г. І. Деркач**, яка відзначила роль Науково-педагогічної бібліотеки Миколаєва у координації інформаційної співпраці із провідними книгозбірнями Миколаєва. Бібліотека, плідно співпрацюючи із Науково-методичним центром управління освіти, публічними та освітянськими книгозбірнями міста, однією з перших в Україні створила зведений електронний каталог провідних бібліотек міста – «Ресурси бібліотек міста Миколаєва». На сьогодні бібліографічні бази даного проекту сумарно містять вже понад 350 тисяч записів.

З аналізом корпоративної діяльності освітянських бібліотек України щодо формування електронних каталогів виступила зав. відділу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського **Л. І. Самчук**. Було охарактеризовано стан обміну електронними бібліографічними записами із мережею освітянських бібліотек України, що здійснюється для підвищення оперативності інформаційного забезпечення інноваційного розвитку вітчизняної педагогічної науки, освіти і практики шляхом створення повноцінних електронних ресурсів у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та освітянських книгозбірнях.

На проблемах формування галузевої реферативної бази даних з питань педагогіки, психології та освіти, котра розміщена на веб-порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, зупинилася у своїй доповіді зав. відділу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського **І. Й. Коваленко**. Вона відзначила підвищений інтерес професорського-викладацького складу до реферативної інформації із фахових періодичних і продовжуваних видань вишів у загальнодержавній і галузевій реферативних базах даних. І це цілком закономірно, адже у них з'являється можливість популяризації своєї продукції, а користувачі мають змогу цитувати статті науковців або саме видання із баз даних. Було повідомлено, що до спільної роботи долучилося вже 13 наукових бібліотек

педагогічного та інженерно-педагогічного профілю і дві бібліотеки НАПН. Разом з тим доповідачка наголосила на необхідності приєднання до надання реферативної інформації книгозбірень Кіровоградського державного педагогічного університету, Кримського гуманітарного університету, Миколаївського державного університету ім. В. О. Сухомлинського, Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. **І. Й. Коваленко** детально зупинилася на укладанні оглядових та аналітичних документів у паперовій та електронній формі. Вона повідомила, що у 2010 р. на веб-порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського започатковано інформаційно-аналітичний ресурс про педагогів-новаторів України, в якому викладено їх біографії, діяльність, бібліографію праць, новаторські ідеї та інші матеріали. Налагоджено укладання та розміщення на веб-порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського щодаєжних аналітичних оглядів висвітлення ЗМІ України головних подій в галузі освіти. У журналі «Педагогіка і психологія» започатковано рубрику «Аналітичні огляди публікацій з питань освіти», в якій висвітлюються публікації щодо реформування галузі освіти за кордоном (зокрема у Казахстані, Німеччині, Польщі, Чехії тощо).

Про технічне забезпечення процесу обміну бібліографічними записами повідомила зав. відділу ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського **Н. В. Вараксіна**.

Директор науково-педагогічної бібліотеки м. Миколаєва, відмінник освіти України **Т. І. Роскіна**, торкаючись корпоративної діяльності бібліотек Миколаївщини з формування єдиного інформаційного ресурсу, поділилася досвідом роботи зі створення зведеного електронного каталогу провідних бібліотек міста «Ресурси бібліотек міста Миколаєва». Цей проект реалізується під егідою Миколаївської обласної бібліотечної асоціації. Запропонований веб-сервіс забезпечує доступ до електронних каталогів бібліотек-учасниць проекту: провідних книгозбірень Миколаєва. Електронний каталог поповнюється щомісяця. Слід зазначити, що участь у даному проекті ніяк не обмежує бібліотеки у створенні власних електронних каталогів на своїх бібліотечних сайтах або участі в інших корпоративних проектах. Зокрема, сьогодні вивчаються пропозиції директорів шкіл про залучення шкільних бібліотек до цієї роботи. Адже 33 шкільні книгозбірні обладнані комп'ютерною технікою, а 22 з них вже мають доступ до Інтернету.

Автоматизації бібліотечних процесів, створенню електронних ресурсів була присвячена доповідь заступника директора науково-педагогічної бібліотеки Миколаєва **К. М. Картузова**.

Про місце і роль освітянських бібліотек у створенні електронних ресурсів з метою забезпечення освіти йшлося у доповіді професора психології Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського **І. М. Старікова**.

У рамках заходу було проведено практичні заняття з методики заповнення полів для створення аналітичного запису в базі даних «Періодика» та з питань мікроаналітичного згортання реферативної інформації.

Усі доповіді, виступи викликали підвищений інтерес в аудиторії, присутні часто ставили питання, обмінювались думками, дискутували, кожен хотів висловити своє бачення шляхів вирішення актуальної проблеми. Підбиваючи підсумки роботи, учасники семінару ухвалили низку конкретних пропозицій, а саме:

- активізувати роботу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та освітянських бібліотек мережі з формування інтегрованого галузевого інформаційного ресурсу в традиційній і електронній формі, а також щодо забезпечення вільного доступу до нього;
- ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського забезпечити раціональне введення, підтримку та збереження в електронному вигляді аналітичної, біографічної і реферативної інформації з питань педагогіки, психології, освіти;
- активізувати корпоративну співпрацю ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського з освітянськими бібліотеками мережі зі створення електронного галузевого бібліографічного та реферативного ресурсу;
- розширити галузевий сегмент реферативної інформації з

питань педагогіки, психології, освіти у загальнодержавній реферативній базі даних «Україніка наукова», в УРЖ «Джерело» шляхом залучення незадіяних у корпоративній співпраці бібліотек вишів та інститутів післядипломної педагогічної освіти;

- продовжити співпрацю ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та бібліотек мережі щодо обміну аналітичними бібліографічними записами для створення бази даних «Періодика» електронного каталогу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського;
- підвищити ефективність використання інформаційно-аналітичних матеріалів шляхом проведення відповідних рекламних акцій у галузевих ЗМІ;
- деталізувати зміст для заповнення поля 60 «Розділ знань» електронного каталогу, організованого на базі САБ ІРБІС згідно з галузевими потребами, і поширити ці дані на мережу освітянських бібліотек;
- контролювати та вдосконалювати єдині підходи, науково-методичні засади щодо створення бібліографічної і реферативної інформації у базах даних.

Інга Коваленко,

зав. відділу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського